

Hoge Dunk heeft volgens ondernemers een krachtige identiteit nodig

Zoektocht naar totempaal

DE REGIO WEERT SCHURKT AAN TEGEN HOTSPOT BRAINPORT EINDHOVEN, MAAR KRIJGT (NOG) TE WEINIG AAIEN OVER DE BOL. IN DE TOEKOMSTVISIE BRAINPORT 2020 WORDT MIDDEN-LIMBURG ZELFS OVER HET HOOFD GEZIEN. WAAROM? HEEFT MIDDEN-LIMBURG TE WEINIG SMOEL? ONDERNEMERS VAN HET MAKE TECH PLATFORM HOGE DUNK ZOEKEN EEN 'KAPSTOK' OM DE REGIO AAN OP TE HANGEN.

Eind 2010 zaten ondernemers van het Make Tech Platform en bestuurders uit Weert, Nederweert, Leudal en Cranendonck onder het genot van een glas wijn en een hapje aan tafel om vier stellingen te bespreken die de discussie aanzwengelden over identiteit, samenwerking, onderscheiden door techniek en het uitdragen van de gezamenlijke identiteit.

Het etentje was bedoeld om het contact met het bestuur van de Hoge Dunk te intensiveren en de boodschap over te brengen dat de samenwerkingsverbanden tussen gemeenten ook effectief moeten zijn om als regio vooruit te komen. "Die overtuiging is iedereen gelukkig wel toegedaan", aldus Marianne Rijvers, voorzitter van het Make Tech Platform.

LABELS

Kiest de Hoge Dunk niet duidelijk voor één totempaal, dan verliezen we onze talenten aan Brainport, Greenport en Chemelot, luidde de eerste stelling. Dus moet je een krachtig geluid laten horen tussen die gevestigde namen. "Deze regio dient de focus te richten op de kracht van het midden- en kleinbedrijf. Dat moet ons speerpunt worden", meent Rijvers.

Het pijnpunt zit echter in het feit dat het land van Weert en Cranendonck noch de rest van Midden-Limburg een duidelijke identiteit heeft. Wat er inhoudelijk achter Greenport of Chemelot schuilgaat, is minder belangrijk: ze hebben een eenduidige naam waarmee krachtige medestanders verworven worden. "Chemelot en Greenport zijn merken, die iedereen herkent en waar je veel onder kunt laten vallen", verklaart John Huizing, projectleider van het Make Tech Platform.

DOE-REGIO

Sterkte van deze regio is de verscheidenheid in sectoren. Daarmee wordt weliswaar het economische risico verdeeld, die spreiding maakt het wel moeilijker om één paraplu te benoemen. Inmiddels oud-burgemeester Jacques Niederer pleitte in het verleden steeds voor de naam Make Port. Maar de regio is meer dan alleen maakindustrie. Ze kenmerkt zich bijvoorbeeld ook door een sterke agribusiness. Niederer: "Erg gemeenschappelijk is het gevoel dat we een 'doe-regio' zijn, waar het goed wonen is. Hier zitten niet per definitie de Willie Wortels, maar wel de bedrijven die aan de ideeën handen en voeten kunnen geven."

Het blijft echter zoeken naar de kernkwaliteit van dit gebied en die labelen tot een magnetische kreet waar ook alle andere ontwikkelingen aan blijven plakken. Iets met 'doen, mkb, bescheiden en handen uit de mouwen'. John Huizing: "Dat is de hoek waar we toch steeds zitten. We zouden het meer in de genen moeten hebben om trots te zijn op onze kracht en dat uitdragen."

AGRIBUSINESS

Voor wethouder Bert Manders van Cranendonck is het Duurzaam Industrie-terrein Cranendonck (DIC) een duidelijke totempaal voor de regio: de duurzame regio als label in combinatie met Metalurgy Valley. Nederweert en Leudal hebben meer affiniteit met de agribusiness. In die gemeenten is de industriële maakkant van het boerenbedrijf goed verte-

Weert Roermond

De grote gemeenten in Midden-Limburg moeten in de optiek van de Make Tech ondernemers meer samenwerken. Na het vertrek van burgemeester Niederer hopen ze in de nieuwe burgervader opnieuw een ambassadeur voor de Hoge Dunk aan te treffen. De samenwerking tussen de drie O's van onderwijs, ondernemers en overheid in de regio verdient het om te worden voortgezet en uitgebouwd. Anders is het werk van jaren naar de knoppen, kwam uit de groep naar voren, en worden alle afgevaardigden van onderwijs, overheid en ondernemingen geschouwd die zich voor de projecten van de Hoge Dunk hebben ingespannen.

Erg gemeenschappelijk is het gevoel dat we een 'doe-regio' zijn, waar het goed wonen is.

genwoordigd met veel toeleveranciers. "Daar zit een mooie aansluiting bij Greenport", vinden zowel de wethouders Renée Wernink van Nederweert als Paul Vogels van Leudal.

De typering maakindustrie gaat verder dan het gebied van de Hoge Dunk: en is van toepassing op heel Midden-Limburg, menen Rijvers en Huizing. "Zaak dus om samen te werken, keuzes te maken en die totempaal echt te benoemen", aldus Rijvers.

SAMENWERKING

Een keuze voor een gezamenlijke identiteit eist een betere samenwerking tussen de vier gemeenten. Dat is de enige manier om te overleven in een globaliserende wereld. Iets wat alle aanwezigen onderschrijven. "Op de schaal van Brainport 2020 is de Hoge Dunk maar een stipje. Combineer je de Hoge Dunk met Midden-Limburg, dan wordt het gebied al een interessantere partner. We zullen in een globaliserende wereld meer op regionale schaal moeten denken om mee te tellen, economische activiteiten naar ons toe te trekken en de voorzieningen in de regio in stand te houden. Het zijn voor iedereen open deuren, maar je moet het hierover wel met elkaar eens zijn."

Zowel Cranendonck als Leudal zit in samenwerkingsverbanden met andere gemeenten. Cranendonck in de Samenwerkende gemeenten Regio Eindhoven (SRE), Leudal met de Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg (OML). Die scharnierfunctie kan een versterkend effect hebben.

ONDERWIJS

De regio onderscheidt zich volgens ondernemers en bestuurders ook door een goede arbeidsethos en de uitstekende samenwerking tussen onderwijs en bedrijven. De uitdaging is om in verhouding meer mensen voor techniek te laten kiezen. Huizing: "Een tiental basisscholen is door bedrijven geadopteerd. Docenten en leerlingen leren die van binnen kennen; docenten lopen stage... dat is uniek. Wat er de afgelopen periode is ontstaan, komt logisch voort uit de kernkwaliteiten van de regio: we beschikken over veel kleinschalige maakbedrijven die hier aan mee kunnen en willen werken."

MAKE VALLEY

Zou het goed zijn als de Hoge Dunk meer te weten kwam over hoe ze als regio bij anderen overkomt? Misschien moet de maakindustrie ook eens beter uitgelicht worden. Want is die zo verschillend van andere regio's? Wie over de regionale bedrijventerreinen rijdt, telt er al snel meer dan 250. Is dat voldoende om te claimen dat je een Make Port bent? Een onderzoek zal hierover meer duidelijkheid verschaffen. Alle aanwezigen zouden er wat voor over hebben om voor de regio een naam te vinden die de lading dekt. Iemand moet die identiteit claimen. Misschien is Jacques Niederers Make Port nog steeds geldig, misschien is Make Valley wel iets, waarmee de industrie, het groen, het vruchtbare en het goede wonen en leven verbonden worden. De urgentie om die claim te maken neemt toe. Voor het bestuur van de Hoge Dunk de hoogste tijd mandaat te krijgen, de eenduidige boodschap uit te dragen en daartoe mensen en middelen te verkrijgen."

Samenwerking tussen onderwijs, ondernemers en overheid wordt landelijk beleid

Hoge Dunk en OML op één spoor

DE HOGEDUNK LAND VAN WEERT EN CRANENDONCK EN DE ONTWIKKELINGSMACHTSCHAAP MIDDEN-LIMBURG BV (OML) GAAN SAMENWERKEN OP ECONOMISCH GEBIED. HEEL MIDDEN-LIMBURG BUNDELT DE KRACHTEN VOLGENS HET TRIPLE HELIX-MODEL EN WIL VOORBEELDREGIO WORDEN VOOR BRAINPORT 2020. 'WANT WAT EINDHOVEN BEDENKT, KAN MIDDEN-LIMBURG MAKEN'.

FOTO: MARTIN MUÑOZ

Concurrentie tussen gemeenten verdwijnt

De tijd dat gemeenten met elkaar in concurrentie gingen om nieuwe bedrijven te werven, is voorbij. Tilman Schreurs: "Het volume aan bedrijfsterreinen die al bestemd zijn, is genoeg voor de komende vijftien tot twintig jaren. Stop dus nu met nieuwe bestemmingen."

De meeste gemeenten hebben een ruimtelijk-economisch programma voor de komende tien, twaalf jaren, waarin genoeg ruimte is om te ondernemen. Anton Kirkels: "Dat geeft rust. Als ik zie wat we te bieden hebben, dan zit er alles in: van snelweg- en stationgerelateerde kantooruimte tot de zwaarste categorie industrie. Tussen Chemelot en Moerdijk is er maar één categorie vijf bedrijventerrein: het DIC in Cranendonck."

VLNR: WIL JANSSEN, KWARTIERMAKER GOML, TON HAGELSTEIN, PROGRAMMAMANAGER HOGEDUNK, WETHOUDER ANTON KIRKELS EN TILMAN SCHREURS, DIRECTEUR OML BV.

Met Brainport 2020 loopt het economische beleid pas echt de 21e eeuw binnen, stelt wethouder Anton Kirkels van Economische Zaken. "Het Nederlandse economische beleid wordt op nieuwe leest geschoeid. Weg met alle verkokerde economische programma's en potjes. Brainport 2020 vervangt dat alles met een model waarin ondernemers, overheid en onderwijs echt samenwerken zoals de vier gemeenten van de Hoge Dunk ook al doen. Alle rijksmiddelen zullen naar dit soort economische samenwerkingsmodellen toe vloeien. Dat is vanuit het Rijk zo gesteld."

ACTIE ONDERNEMEN

Het Triple Helix-model, waarin overheden, onderwijs en ondernemers nauw samenwerken, vormt de basis van de

succesvolle economische ontwikkeling in de regio Eindhoven na de sluiting en ontmanteling van (delen van) Philips en DAF in het begin van de jaren '90. Het wordt al enkele jaren met succes toegepast in de vier gemeenten van Hoge Dunk: Weert, Nederweert, Leudal en Cranendonck. De aandeelhouders van de Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg -Roermond, Roerdalen, Maasgouw, Echt-Susteren en Leudal- nemen de werkwijze over.

"De hele wereld om ons heen focust zich en is toekomstgericht bezig; we zien dat een groot aantal belanghebbende partijen om ons heen in het kader van Brainport 2020 minister Verhagen een prachtige notitie aanbiedt waarin Midden-Limburg maar beperkt wordt genoemd. Dan moet je als regio actie ondernemen", aldus Tilman Schreurs, directeur van de OML.

BRIEF

In de notitie wordt de verdere ontwikkeling van de toptechnologische regio Zuidoost-Nederland geschetst en worden de clusters van kracht met naam genoemd: o.a. de automotive industrie rond Helmond, Greenport en Chemelot. Voor Midden-Limburg een uitdaging om daarbij aan te haken.

In reactie op de notitie aan de minister schreven de Hoge Dunk en OML een gezamenlijke brief aan de Eindhovense burgemeester Rob van Gijzel en Jan Zuidam, voorzitter van Brainport 2020, om heel Midden-Limburg als economische partner te positioneren. "De werkmethode van de Hoge Dunk sluit nauw aan bij Brainport en heeft grote meerwaarde voor de regio. Die meerwaarde moeten we kunnen oppakken in heel Midden-Limburg. We vinden elkaar op inhoud," aldus Schreurs, wiens primaire taak het is bedrijventerreinen aan te leggen en te coördineren en schakelen tussen ondernemers, zodat ze zich op bedrijventerreinen kunnen vestigen. "Willen we op termijn de regio aantrekkelijk houden voor werken, wonen en recreëren, dan hebben ondernemers goede plekken nodig. De Hoge Dunk heeft de samenwerking tussen onderwijs, overheid en ondernemers goed in de markt staan. Dat moeten we als één geheel oppakken."

GOED WOON-, LEEF- EN WERKKLIJMAAT

De regio kent een uitgebreid aanbod van innovatieve maakbedrijven die als toeleverancier of co-developer kunnen fungeren voor bedrijven die in Brainport gevestigd zijn, met name op de gebieden high tech systems en materials. De regio heeft bovendien de komende jaren voldoende ruimte beschikbaar voor het opstarten, uitbreiden en aantrekken van innovatieve maakbedrijven. Het onderwijs is erop ingericht om onder andere deze bedrijven te voorzien van hooggekwalificeerd personeel.

Maar wie het (internationale) bedrijfsleven goed wil bedienen, heeft niet alleen behoefte aan schaalgrootte en voldoende bedrijventerreinen, deze dient ook te beschikken over een goed woon-, leef- en werkklimaat voor de gezinnen. "Buitenlandse bedrijven kijken zowel naar het werkklimaat als naar de hele omgeving", licht Ton Hagelstein, programmamanager van de Hoge Dunk toe. "Daar moeten we ons op de schaal van Midden-Limburg en Cranendonck sterk voor maken."

Wat is de kracht van Midden-Limburg en Cranendonck?

Tilman Schreurs: "We zijn voor bedrijven uit het Verre Oosten allemaal het achterland van Rotterdam. Als regio tussen de dragers Greenport, Chemelot en Brainport kunnen we schaal- en daadkracht ontwikkelen. Dan kun je aanhaken. We moeten niet kopiëren, maar andere regio's versterken. Waar het kraakt, zijn wij kansrijk."

Anton Kirkels: "We hebben in Midden-Limburg én Cranendonck geen universiteit, geen campus, maar wel een innovatief midden- en kleinbedrijf. Wat Eindhoven bedenkt, kunnen we hier doorvertalen en maken. Dat soort verbindingen kunnen we ook maken met Greenport en Chemelot."

Jos van Rey: "Midden-Limburg kan uitgroeien tot de banenmotor van Limburg door samenwerking en de mouwen op te stropen."

GOML

De samenwerking op economisch vlak, voortvloeiend uit Brainport 2020, sluit nauw aan bij de samenwerking die de zeven Midden-Limburgse gemeenten al in de Gebiedontwikkeling Midden-Limburg (GOML) opgepakt hebben, verklaart Wil Janssen, kwartiermaker van de GOML. "Het is prachtig dat Hoge Dunk en OML zich vinden, nu deze kans zich voordoet. Mentaal zijn de zeven gemeentelijke overheden in Midden-Limburg rijp om deze slag te maken. Daar zijn grenzen doorbroken. En het is heel mooi dat er binnen de Hoge Dunk ook samenwerking is met het Brabantse Cranendonck. Met die acht gemeenten zetten we ons neer als werkbare eenheid die de krachten bundelt."

De GOML kende vier programmalijnen, maar tot dusver geen economische lijn. "Bovendien kent de GOML niet de Triple Helix-structuur. Er gebeuren veel publiek-rechtelijke dingen. Economie kan naadloos ingepast worden via de twee uitvoeringsorganisaties Hoge Dunk en OML. Er hoeft geen nieuwe structuur bedacht te worden."

MIDDEN- EN KLEINBEDRIJF

De grenzen van de eigen taakvelden en structuurdiscussies zijn van ondergeschikt belang: de acht gemeenten kiezen voor de inhoud en het behoud van de economische kracht van de regio. "Dan is er maar één keuze mogelijk: aanhaken bij Brainport en Midden-Limburg op de economische kaart zetten. Daarbij kunnen we niet alleen gebruik maken van de Triple Helix-structuur van de Hoge Dunk, maar ook van de kracht van het gevestigde midden- en kleinbedrijf in de regio", aldus Schreurs.

De kracht van Midden-Limburg en Cranendonck zit 'm volgens Kirkels ook in de connectie en goede verbindingen met Greenport (regio Venlo), Brainport en Chemelot (Zuid-Limburg). "We zijn een ijzersterke verbinder. Midden-Limburg en Cranendonck verbindt. Om voor deze regio nu ook een pakkende naam te bedenken, zou ik geen energie steken."